

EURÓPSKA KOMISIA

Brusel, 4.5.2011
KOM(2011) 248 v konečnom znení

**OZNÁMENIE KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU, RADE, EURÓPSKEMU
HOSPODÁRSKEMU A SOCIÁLNEMU VÝBORU A VÝBORU REGIÓNOV**

Oznámenie o migrácii

OBSAH

1.	Úvod.....	3
2.	Prekročenie hraníc.....	4
2.1.	Ako zvládnuť krízu: krátkodobé opatrenia	4
2.2.	Kontroly na vonkajších hraniciach.....	7
2.3.	Správa schengenských hraníc	8
2.4.	Prevenca nelegálneho prisťahovalectva.....	8
3.	Sťahovanie a život v rámci priestoru bez vnútorných hraníc	10
3.1.	Organizovaná mobilita	10
3.2.	Jednotná politika mobility vrátane víz pre štátnych príslušníkov tretích krajín	10
3.3.	Správne riadená legálna migrácia	11
3.4.	Budovanie inkluzívnej spoločnosti integrovaním prisťahovalcov.....	13
4.	Poskytovanie medzinárodnej ochrany ľuďom v núdzi	14
5.	Migrácia vo vonkajších vzťahoch po kríze.....	15
5.1.	Globálny prístup k migrácii	15
5.2.	Po kríze: partnerstvo EÚ a južného Stredozemia.....	16
	PRÍLOHA 1.....	18
	PRÍLOHA 2.....	21

1. Úvod

Udalosti v južnom Stredozemí prinášajú miliónom ľudí žijúcim v našom susedstve nádej na lepší život, ako aj na lepšie dodržiavanie ľudských práv, pluralitu, právny štát a sociálnu spravodlivosť. Pre demokratické povstania je charakteristické, že môžu so sebou priniesť krátkodobý a strednodobý rozruch a neistotu. Politický nepokoj a vojenské konflikty viedli k stratám na ľudských životoch a k pohybu státisícov ľudí nielen z krajín priamo dotknutých zmenami, ako sú napríklad Tunisko a Líbya, ale aj z iných krajín.

Tieto nedávne historické udalosti v južnom Stredozemí potvrdili potrebu silnej a spoločnej politiky EÚ v oblasti migrácie a poskytovania azylu. Dnes je dôležitejšie ako kedykoľvek predtým výrazne pokročiť v oblasti právnych predpisov, operatívnej spolupráce a vzťahoch s tretími krajinami. Cieľom tohto oznámenia je vsadiť nedávne a budúce návrhy politik do rámca, v ktorom sa zohľadnia všetky relevantné stránky a EÚ a jej členské štáty budú môcť riadiť politiku azylu, migrácie a mobility občanov tretích krajín v bezpečnom prostredí.

Niektoré členské štáty, ako napríklad Taliansko, Malta, Grécko a Cyprus, sú priamejšie vystavené hromadným prílevom nelegálnych migrantov a v obmedzenej miere aj ľudí, ktorí potrebujú medzinárodnú ochranu. Nie je to len vnútroštátny problém, ale treba sa k tomu postaviť na úrovni EÚ v duchu skutočnej solidarity medzi členskými štátmi.

EÚ musí zabezpečiť rýchlu pomoc všetkým osobám v núdzi – ako to urobila najmä na tunisko-líbyjských hraniciach – a poskytnúť prístrešie všetkým, ktorí potrebujú medzinárodnú ochranu. Hoci si EÚ musí zachovať a upevniť svoje tradície udeľovania azylu a ochrany, mala by takisto vytvoriť vhodné nástroje na zabránenie veľkému počtu hospodárskych migrantov, ktorí nelegálne prekračujú hranice. Na dosiahnutie týchto cieľov je podmienkou dôveryhodnosti ako vnútri, tak aj mimo EÚ účinné riadenie hraníc EÚ.

Neustále sa meniaci situácia v našom južnom susedstve si vyžaduje rýchlu odozvu. Na základe záverov Európskej rady z 11. a 25. marca, uznesenia Európskeho parlamentu z 5. apríla¹ a spoločného oznámenia Komisie a vysokej predstaviteľky z 8. marca Komisia 24. mája predloží balík návrhov presadzujúcich súdržný prístup EÚ k migrácii, mobilite a bezpečnosti vo vzťahu ku krajinám južného Stredozemia.

Potreba riešiť túto problematickú a stále sa meniacu situáciu by nemala viesť k zaujatiu krátkodobého prístupu obmedzeného na hraničné kontroly bez zohľadnenia dlhodobých záležitostí. Kľúčovým nástrojom je dialóg a spolupráca s krajinami pôvodu a prechodu týchto migrantov. Takáto spolupráca musí byť postavená na bezpečnosti a dobrej správe vecí verejných s cieľom uskutočňovať v oblasti legálnej migrácie vzájomne prospešné politiky. Vyplýva z toho aj posilnenie hospodárskej spolupráce, aby sa v krajinách pôvodu vytvorili podmienky pre rast a zamestnanosť, aby sa riešili príčiny nelegálnej migrácie. Takáto spolupráca by mala stavať aj na zásade podmienenosti uplatňovanej na otázky migrácie s cieľom povzbudiť účinné rozhodnutie našich partnerov zabraňovať nelegálnym migračným tokom, efektívne spravovať svoje hranice a spolupracovať pri návrate a readmisii nelegálnych migrantov.

¹ Uznesenie Európskeho parlamentu z 5. apríla 2011 o migračných tokoch vznikajúcich z dôvodu nestability: rozsah a úloha zahraničnej politiky EÚ ([2010/2269\(INI\)](#))

Komplexná migračná politika pre občanov krajín mimo EÚ vychádzajúca zo spoločných postupov prijímania, ktorá bude k občanom tretích krajín spravodlivá, okrem toho prispeje k budúcej prosperite EÚ. Ako bolo zdôraznené v stratégii Európa 2020, jedným z najvážnejších hospodárskych problémov Európy je potreba riešiť demografický pokles pracujúceho obyvateľstva v spojení s významným nedostatkom kvalifikovaných pracovných síl v niektorých sektoroch. Ak má Európa zostať konkurencieschopná a dlhodobo si udržať si svoj sociálny model, musí prijať opatrenia na zlepšenie zamestnanosti obyvateľov EÚ, ale zároveň musí podniknúť kroky smerom k naplneniu svojich potrieb kvalifikovanej pracovnej sily prostredníctvom cieleného prisťahovalectva občanov tretích krajín.

EÚ by rovnako mala zabezpečiť, aby sa zaviedli bezpečné a efektívne azylové postupy pre ľudí, ktorí potrebujú ochranu. Šesťdesiat rokov po podpise Ženevského dohovoru o štatúte utečencov nastal čas opätovne potvrdiť záväzok EÚ poskytovať ochranu všetkým prenasledovaným občanom tretích krajín alebo osobám bez štátneho občianstva, ktoré pricestujú na jej územie. Ako schválila Európska rada, spoločný európsky azylový systém poskytujúci vysokú úroveň ochrany a znižujúci nerovnosti medzi azylovými systémami členských štátov sa musí dokončiť do roku 2012.

Politický dosah otázok migrácie v EÚ je čoraz významnejší. Európska rada na svojom zasadnutí v októbri 2008 schválila Európsky pakt o prisťahovalectve a azyle s cieľom podnieť vývoj spoločnej politiky EÚ týmito piatimi záväzkami: organizovať legálnu migráciu, bojovať proti nelegálnej migrácii, posilniť vonkajšie hranice, vybudovať azylový systém EÚ a uzavrieť globálne partnerstvo pre migráciu a rozvoj. Základný predpoklad zostáva v platnosti a mal by aj naďalej usmerňovať naše kroky: zatiaľ čo zle riadená migrácia môže ovplyvniť sociálnu súdržnosť a dôveru občanov v oblasti voľného pohybu bez vnútorných hraníc, dobre riadená migrácia môže mať pre EÚ pozitívny prínos. Tieto záväzky boli opakovane zdôraznené a podrobnejšie vysvetlené v Štokholmskom programe, ktorý Rada prijala v decembri 2009. Prijatím Lisabonskej zmluvy, a najmä prostredníctvom zvýšenia účasti Európskeho parlamentu v procese rozhodovania, sa vytvoril stabilný a komplexný právny rámec rozvoja migračnej politiky EÚ.

Ako ukázali udalosti z posledného obdobia, v súvislosti s vývojom jej migračnej politiky EÚ naďalej čelí vážnym problémom. Ide napríklad o slabé zabezpečenie niektorých úsekov vonkajších hraníc EÚ, najmä v južnom stredozemí a na pozemnej hranici medzi Gréckom a Tureckom. Predovšetkým je potrebné prijať opatrenia na zabránenie veľkému počtu nelegálnych migrantov, ktorí sú často zneužití bezohľadnými zločineckými skupinami, aby sa dostali do EÚ. EÚ by preto mala sledovať migračnú politiku, ktorá je založená na účinnom riadení prisťahovalectva, a zabezpečiť, aby potreba zvýšenej mobility neoslabovala bezpečnosť vonkajších hraníc EÚ. Hoci toto oznámenie sa prirodzene zameriava na momentálne najviac postihnuté oblasti, migračná politika EÚ sa vyznačuje geograficky komplexným prístupom.

2. PREKROČENIE HRANÍC

2.1. Ako zvládnuť krízu: krátkodobé opatrenia

Od začiatku tohto roka došlo k masívnemu pohybu obyvateľstva zo severoafrických krajín, predovšetkým z Líbye. Podľa posledných odhadov opustilo územie Líbye viac ako 650 tisíc osôb, aby unikli tamojšiemu násiliu. Títo ľudia boli prijatí v susedných krajinách, najmä v Tunisku a Egypte, a mnohým sa odvtedy podarilo svojpomocne alebo za pomoci iných

vrátiť do svojich domovských krajín. Na toto prijatie a návrat zmobilizovali hostiteľské krajiny, EÚ, MVO a medzinárodné spoločenstvo obrovský balík prostriedkov. Prostredníctvom humanitárneho financovania a zabezpečenia dopravných prostriedkov doteraz EÚ prispela k návratu do vlasti asi 50 tisícov občanov tretích krajín.

Tisíce ľudí sa nedávno snažili dostať do EÚ, čo vyvolávalo rastúci tlak na ochranné a hostiteľské systémy niektorých našich členských štátov. Viac ako 20 tisícom migrantov, predovšetkým z Tuniska a v menšej miere z iných afrických krajín, sa podarilo nelegálne dostať do Únie, keď priplávali na pobrežie Talianska (väčšina na ostrov Lampedusa) a Malty. Obe krajiny sú momentálne vystavené silnému migračnému tlaku. Väčšina z nich sú hospodárski migranti a mali by byť vrátení naspäť do svojich krajín pôvodu. Okrem ľudí vyhnaných z domovov a migrantov opustil Líbyu značný počet utečencov rôznych národností vrátane Somálcov, Eritrejcov a Sudáncov, z ktorých niektorým sa podarilo dostať do Talianska a na Maltu. Tieto významné toky zahŕňajúce maloletých bez sprievodu, ktorí si vyžadujú osobitné prijímacie opatrenia pre deti, okrem toho ešte viac zaťažili zdravotnícke systémy najzasiahnutejších členských štátov, ktoré musia migrantom, ktorí to potrebujú, poskytovať zdravotnícku starostlivosť a zabezpečiť riadne lekárske vyšetrenia a prevenciu.

Je potrebné rozlišovať medzi nelegálnymi migrantmi (hospodárski migranti, ktorí sa pokúšajú nelegálne prekročiť hranice EÚ), utečencami alebo osobami, ktoré hľadajú azyl, a ľuďmi, ktorí sú dočasne vyhnaní z domovov (napríklad zahraniční pracovníci v Líbyi vyhnaní vinou konfliktu, ktorí sa chcú vrátiť do svojej krajiny pôvodu). Právne postavenie týchto ľudí, ako aj pomoc, ktorú im EÚ môže poskytnúť, sú iné.

EÚ na tieto výzvy reagovala rýchlo a proaktívne. Komisia a členské štáty zmobilizovali finančné prostriedky s cieľom pomôcť riadeniu núdzových humanitárnych situácií spôsobených náhlým prílevom utečencov a ľudí vyhnaných z domovov do krajín susediacich s Líbyou. To umožnilo zabezpečiť pre utečencov a ľudí vyhnaných z domovov dočasné prístrešie, naplniť ich základné potreby a pomôcť im vrátiť sa do svojich krajín pôvodu. Celkový príspevok EÚ doteraz dosiahol sumu 100 miliónov EUR na humanitárnu pomoc, z čoho takmer polovicu – 48,8 milióna EUR – poskytla Komisia. Navyše bol zmobilizovaný mechanizmus civilnej ochrany EÚ na zjednodušenie návratu občanov EÚ aj tretích krajín do vlasti. Na tento účel poskytlo 15 členských štátov dopravné prostriedky, ktoré koordinovalo monitorovacie a informačné centrum Komisie. Je zrejmé, že toto kolektívne úsilie musí pokračovať. V reakcii na prvé nelegálne a zmiešané migračné toky vedúce cez Stredozemné more rozšíril FRONTEX spoločnú operáciu Európskej siete hliadok (EPN) pod názvom Hermes na rok 2011 s cieľom pomôcť Taliansku získať kontrolu nad plavidlami s migrantmi a utečencami na palube. EUROPOL vyslal do Talianska tím expertov, aby pomohli orgánom presadzovania práva identifikovať medzi nelegálnymi migrantmi, ktorí sa dostali na talianske pobrežie, možných zločincov.

Členské štáty najviac vystavené rastúcemu prílevu utečencov a nelegálnych migrantov získali pomoc na zvládnutie finančných dôsledkov vysídlenia. Na tento účel bolo v rámci Fondu pre vonkajšie hranice a Európskeho fondu pre utečencov vyčlenených asi 25 miliónov EUR.

Napriek tomu je však potrebné uznať, že hoci súčasná kríza potvrdzuje potrebu **zvýšenia solidarity** na európskej úrovni a lepšieho rozdelenia zodpovednosti, EÚ nie je plne vybavená na pomoc členským štátom, ktoré sú najviac vystavené hromadným migračným pohybom.

Finančné prostriedky dostupné v rámci všeobecného programu Solidarita a riadenie migračných tokov² nie sú dostatočné na to, aby vyhovelí všetkým žiadostiam o pomoc. V prvom rade tieto fondy nemožno mobilizovať ľahko; sú určené na zásah v stabilnej situácii, a nie na riešenie núdze a krízy. Po druhé, rozsah problémov značne presahuje súčasné nástroje.

V kontexte nasledujúceho viacročného finančného rámca si budú musieť Európsky parlament, Rada a Komisia vziať zo súčasnej krízy poučenie. Aby EÚ vedela v prípade nepredvídaných udalostí alebo núdzových situácií rýchlo a účinne reagovať, malo by sa upraviť financovanie EÚ, aby ho bolo možné mobilizovať oveľa rýchlejšie a pružnejšie, a to aj v tretích krajinách. Okrem toho v súvislosti s prebiehajúcou revíziou nariadenia o rozpočtových pravidlách EÚ by mal Európsky parlament a Rada podporiť návrh Komisie umožňujúci EÚ vytvoriť si vlastné **trustové fondy**, v ktorých by sa mohli zhromažďovať príspevky darcov, a to najmä v krízových a pokrízových situáciách. V zásade existujú aj iné formy solidarity, ktorými možno reagovať na dramatické udalosti v regióne. Na základe doteraz získaných skúseností so súčasným pilotným projektom zameraným na **premiestňovanie** z Malty Komisia zohľadní súčasný prílev migrantov snažiacich sa o získanie medzinárodnej ochrany a podporí rozšírenie tohto projektu, ktorý sa zrealizuje v úzkej spolupráci s Vysokým komisárom OSN pre utečencov a Medzinárodnou organizáciou pre migráciu. V súčasnosti dostupné nástroje však nepostačujú na naplnenie všetkých potrieb a nepredstavujú komplexnú odozvu. Možno sa k nim uchýliť len ad hoc spôsobom a v plnej miere závisia od vôle členského štátu dobrovoľne v danom momente poskytnúť pomoc, a to v akejkoľvek forme. To na druhej strane vystavuje EÚ kritike a rizikám, ktoré oslabujú dôveryhodnosť EÚ u jej občanov.

Komisia bude dôkladne sledovať neustále sa meniacu situáciu a môže rozhodnúť, či boli splnené príslušné podmienky, aby sa uplatnila smernica o dočasnej ochrane³ a na jej základe poskytla okamžitá dočasná ochrana ľuďom vyhnaným z domovov v tretích krajinách, ktorí sa nemôžu vrátiť do svojej krajiny pôvodu.

Komisia počas roku 2011 predloží ďalšie návrhy ako preukázať solidaritu s ohľadom na celok a ako konkrétne možno túto pomoc poskytovať. V súčasnosti sa skúma niekoľko rôznych prístupov s cieľom vyvinúť alternatívy, ktoré umožnia pokryť naliehavé potreby rýchlejšim a štruktúrovanejším spôsobom. Táto iniciatíva bude vychádzať zo zodpovedajúceho právneho základu Lisabonskej zmluvy, ktorým sú články 80 a 78 ods. 3, a zohľadní ponaučenie zo situácie v Grécku, najmä na pozemnej hranici medzi Gréckom a Tureckom, ako aj z krízy v južnom Stredozemí; jej súčasťou budú aj možné ad hoc opatrenia, ku ktorým sa možno uchýliť v prípade konkrétneho dočasného tlaku na jeden z členských štátov, ako aj systémovojšie prostriedky na zabezpečenie solidarity, či už finančnej alebo formou praktickej spolupráce a technickej pomoci (napr. prostredníctvom agentúry FRONTEX, Európskeho podporného úradu pre azyl (EASO), spoločných operácií).

Napokon ako dôležité gesto solidarity voči severoafriekym krajinám (najmä voči Tunisku), ktoré v súčasnosti hostujú veľký počet ľudí potrebujúcich medzinárodnú ochranu, ktorí sa nemôžu vrátiť do svojich krajín pôvodu, a s cieľom zachovať v týchto krajinách tzv. ochranný priestor, členské štáty EÚ by mali akceptovať presídlenie niektorých z týchto osôb.

² Všeobecný program zahŕňa štyri fondy, ktoré sú v danej súvislosti relevantné, a to Fond pre vonkajšie hranice, Európsky fond pre návrat, Európsky fond pre utečencov a integračný fond.

³ Smernica Rady 2001/51/ES z 20. júla 2001.

2.2. Kontroly na vonkajších hraniciach

Účinne a dôveryhodne riadené vonkajšie hranice majú zásadný význam. EÚ musí byť schopná riadiť toky osôb, ktoré chcú na krátke obdobie cestovať alebo sa legálne prisťahovať do EÚ, a pritom zabrániť tým, ktoré nemajú právo na vstup. Ako sa uvádza v stratégii vnútornej bezpečnosti, ktorú Komisia predložila v roku 2010, významnú úlohu v boji proti zločinu zohrávajú hraničné kontroly⁴. Únia preto musí mať dvojaký cieľ: zachovať vysokú úroveň bezpečnosti, a zároveň zjednodušiť hraničné kontroly pre tých, ktorým by mal byť povolený vstup, pri plnom dodržiavaní základných práv.

Kontrola nad vstupom na jeho územie je jednou z kľúčových funkcií štátu alebo územia bez vnútorných hraníc. V schengenskom priestore je každý účastnícky štát spoluzodpovedný za plnenie tejto funkcie spoľahlivým spôsobom. Každý štát riadi svoje vonkajšie hranice preto, aby mal pod kontrolou prístup nie len na jeho vlastné územie, ale aj do schengenského priestoru ako celku; preto koná v záujme ostatných členských štátov a vykonáva služby v mene EÚ. Podobne je potrebné uznať a riešiť situáciu členských štátov, na ktoré je na ich vonkajších hraniciach vyvíjaný veľký tlak, a to v plnom súlade so zásadou solidarity.

Kontrola vonkajších hraníc EÚ sa musí neustále zlepšovať, aby vhodne reagovala na nové migračné a bezpečnostné problémy. Nedávne udalosti ukázali, ako rýchlo sa môže úsek vonkajších hraníc považovaný za nízko rizikový stať predmetom krízového migračného tlaku. Za obchodovanie s ľuďmi alebo zjednodušovanie nelegálnej migrácie je zodpovedný organizovaný zločin, ktorý svoje metódy a trasy neustále prispôbuje. Zároveň je všeobecným trendom zvýšenie tokov cestujúcich a ľudia očakávajú rýchle a jednoduché prekračovanie hraníc.

Nedostatočne zabezpečené úseky vonkajších hraníc oslabujú kredibilitu Únie, že je schopná mať pod kontrolou prístup na svoje územie, a podlamujú vzájomnú dôveru. Občania takisto potrebujú mať istotu, že kontroly na vonkajších hraniciach riadne fungujú. Spoločný súbor pravidiel už existuje, ale zároveň je potrebné ďalej rozvíjať spoločnú kultúru medzi vnútroštátnymi orgánmi. Na tento účel Komisia v máji prijme zmenenú a doplnenú verziu príručky SIRENE a v júni bude aktualizovať Spoločnú praktickú príručku pre príslušníkov pohraničnej stráže. Okrem toho by sa mala zväziť uskutočniteľnosť vytvorenia európskeho systému pohraničnej stráže. Neznamenalo by to nevyhnutne zriadenie centralizovanej európskej správy, ale zavedenie spoločnej kultúry so spoločnými kapacitami a štandardmi s podporou praktickej spolupráce.

Podobne je nevyhnutné zaujať prístup, ktorý sa opiera o analýzu rizík, a zabezpečiť širšie využitie moderných technológií ako na morských, tak na pozemských hraniciach. Každodenná spolupráca medzi vnútroštátnymi orgánmi sa musí zlepšiť; k výmene operatívnych informácií o akomkoľvek incidente na vonkajších hraniciach medzi susednými členskými štátmi by malo dochádzať v reálnom čase. To je zmysel Európskeho systému hraničného dozoru (**EUROSUR**), ktorý sa postupne vyvíja od roku 2008. Komisia v roku 2011 predloží legislatívny návrh, aby umožnila orgánom členských štátov, ktoré vykonávajú hraničné kontroly, výmenu operatívnych informácií a spoluprácu medzi sebou, ako aj s agentúrou FRONTEX.

⁴ KOM(2010) 673, 22. 11. 2010.

FRONTEX má kľúčovú úlohu v distribúcii finančných prostriedkov tam, kde je hranica pod tlakom, ako sa ukázalo pri vôbec prvom rozmiestnení rýchlych pohraničných zásahových tímov na grécko-tureckej hranici v roku 2010 a spustení spoločnej námornej operácie HERMES na podporu Talianska v roku 2011. **Právny rámec, z ktorého vychádza agentúra FRONTEX**, sa musí aktualizovať, aby jej umožňoval vyššiu účinnosť z hľadiska operatívnej kapacity konať na vonkajších hraniciach. Komisia predložila návrh nevyhnutných zmien vo februári minulého roka⁵ a ako vyzvala Európska rada, teraz je zvlášť vo svetle nedávnych udalostí naliehavé, aby Rada a Parlament návrh schválili do konca tohto polroka.

2.3. Správa schengenských hraníc

Vytvorenie schengenského priestoru je jedným z najhmataateľnejších, najpopulárnejších a najúspešnejších výsledkov EÚ. Na zachovanie tohto úspechu a jeho neustále napredovanie je potrebné podniknúť ďalšie kroky posilňujúce vonkajšie hranice. Okrem toho je potrebné zaviesť jasný systém **správy schengenských hraníc**. Pokiaľ ide o zabezpečenie uplatňovania spoločných pravidiel, Unia sa v súčasnosti stále spolieha na medzivládny systém partnerských kontrol. Aktuálna verzia mechanizmu hodnotenia schengenských hraníc by mala byť založená na prístupe Spoločenstva za účasti expertov z členských štátov, agentúry FRONTEX a pod vedením Komisie. Navrhovaný mechanizmus by zabezpečil viac transparentnosti a zlepšil by naviazané opatrenia na nedostatky zistené v priebehu expertných hodnotení. Komisia zároveň vydá usmernenia, aby sa zabezpečilo jednotné uplatňovanie a výklad schengenských pravidiel.

Rovnako je potrebné zaviesť mechanizmus, ktorý by Únii umožňoval riešiť situácie, keď si členský štát neplní svoje povinnosti spojené s kontrolou vonkajšej hranice, alebo keď sa konkrétny úsek vonkajšej hranice dostane vplyvom vonkajších udalostí pod nečakaný a silný tlak. Koordinovaná odozva Únie založená na prístupe Spoločenstva v týchto kritických situáciách by nepochybne zvýšila vzájomnú dôveru medzi členskými štátmi. Zároveň by znížila používanie jednostranných iniciatív členských štátov dočasne znova zaviesť hraničné kontroly alebo zintenzívniť policajné kontroly vo vnútorných pohraničných oblastiach, ktoré prechod hraníc nevyhnutne spomaľujú pre každého. Takýto **mechanizmus** preto možno bude potrebné zaviesť, a tak spriechodniť rozhodnutie na európskej úrovni, v ktorom by sa vymedzilo, ktoré členské štáty výnimočne opäť zavedú vnútorné hraničné kontroly a na ako dlho. Takýto mechanizmus by sa využíval v krajnom prípade v naozaj kritických situáciách, kým sa s cieľom stabilizovať situáciu na príslušnom úseku vonkajšej hranice neprijmú iné (núdzové) opatrenia na európskej úrovni v duchu solidarity a/alebo na vnútroštátnej úrovni zamerané na zlepšenie dodržiavania spoločných pravidiel. Komisia skúma uskutočniteľnosť takého mechanizmu a čoskoro možno predloží návrh.

2.4. Prevencia nelegálneho prisťahovalectva

Z povahy nelegálneho prisťahovalectva vyplýva, že ide o fenomén, ktorý sa ťažko kvantifikuje. Niektoré ukazovatele sú však smerodajné. V roku 2009 počet zadržaných občanov tretích krajín nelegálne sa zdržujúcich v EÚ dosiahol 570 000 (o 7 % menej ako v roku 2008). Členské štáty vrátili približne 250 000 osôb (o 4,5 % viac ako v roku 2008)⁶.

⁵ KOM(2010) 61, 24. 2. 2010.

⁶ Pozri prílohu 1 – Tabuľka o počte zadržaných, vyhostených a navrátených osôb.

Pevné a účinné riešenie nelegálnej migrácie je predpokladom dôveryhodnej politiky migrácie a mobility. Nízka pravdepodobnosť návratu nelegálnych migrantov, ktorí nepotrebujú medzinárodnú ochranu, tento jav stimuluje a oslabuje dôveru verejnosti k vnútroštátnym a európskym orgánom. Príslušné nástroje a politiky je potrebné využívať koordinovanejším spôsobom.

Pre nelegálnu migráciu a zneužívanie občanov tretích krajín je rovnako stimulačným faktorom existencia neformálneho trhu práce. Preto je zásadne dôležitá úplná a včasná transpozícia **smernice o sankciách pre zamestnávateľov**⁷.

Obeťou obchodovania s ľuďmi smerom do EÚ alebo v jej rámci sa každoročne stáva niekoľko stotisíc osôb. Nedávnym prijatím smernice o obchodovaní s ľuďmi sa EÚ dostala do vedenia medzinárodného boja proti tomuto druhu otroctva prísnejšími trestami pre takýchto zločincov, ako aj opatreniami na prevenciu, ochranu a pomoc a podporu pre obeť s dôrazom na tie najslabšie skupiny.

EÚ prikladá väčší dôraz vonkajšiemu rozmeru jej politiky v otázke **obchodovania s ľuďmi**. Ďalším zintenzívnením úsilia v boji proti obchodovaniu s ľuďmi je menovanie koordinátora EÚ.

Komisia v roku 2012 prispeje k súdržnej, vyváženej a účinnej **politike EÚ v oblasti návratu** oznámením, v ktorom zhrnie dosiahnutý pokrok a predloží návrhy, ako možno dosiahnuť ďalší. Súčasťou by mala byť podpora dobrovoľného návratu, zintenzívnenie budovania kapacít v členských štátoch, podpora vzájomného uznávania rozhodnutí o návrate a riešenie situácie nelegálnych migrantov, ktorí sa nemôžu vrátiť.

Smernicou o návrate⁸ sa vytvoril pevný a spravodlivý rámec pre účinný návrat v plnom súlade s ľudskými právami migrantov a právnym štátom. Tento nástroj zabezpečuje, že buď je osoba v EÚ legálne, alebo je pre ňu vystavené rozhodnutie o návrate. Nízka úroveň uplatňovania smernice je zdrojom vážnych obáv a Komisia vyzýva členské štáty, aby zabezpečili prijatie a bezodkladné vykonanie nevyhnutných vnútroštátnych ustanovení.

V nedávnom komplexnom hodnotení **readmisnej politiky EÚ**⁹ Komisia dospela k záveru, že readmisné dohody EÚ sú užitočné na vrátenie nelegálnych migrantov. Takáto spolupráca s tretími krajinami by sa mala ďalej posilniť. Je však rovnako zrejmé, že rokovania o readmisii s niekoľkými krajinami vrátane najvýznamnejších krajín pôvodu a tranzitu nelegálnej migrácie sú zložité. Navyše sa ešte stále nedostatočne uplatňuje článok 13 Dohody z Cotonou medzi EÚ a krajinami AKT. Schopnosť EÚ účinne uzatvárať a uplatňovať tieto dohody oslabuje najmä fakt, že EÚ zriedkakedy svojich partnerov v tretích krajinách motivuje, napríklad formou vízových opatrení alebo finančnej pomoci na posilnenie kapacity tretích krajín správne uplatňovať dohodu. Preto sa zdá jasné, že snažiť sa o samostatné mandáty pre rokovania o readmisii už nemá zmysel. Na readmisné dohody by sa okrem toho malo nazeráť zo širšej perspektívy celkových vzťahov EU s konkrétnou partnerskou krajinou. Na tento účel by sa do rámca dohôd s tretími krajinami malo presadiť začlenenie readmisných povinností.

⁷ Smernica 2009/52/ES Európskeho parlamentu a Rady z 18. júna 2009.

⁸ Smernica 2008/115/ES Európskeho parlamentu a Rady zo 16. decembra 2008. Termín uplatnenia smernice uplynul v decembri 2010.

⁹ KOM(2011) 76, 23.2.2011.

3. SŤAHOVANIE A ŽIVOT V RÁMCI PRIESTORU BEZ VNÚTORNÝCH HRANÍC

3.1. Organizovaná mobilita

Vonkajšie hranice EÚ slúžia na ochranu a zabezpečenie hladkého prechodu pre občanov EÚ a ich rodinných príslušníkov, ako aj pre občanov tretích krajín, ktorí prichádzajú do EÚ podľa dohodnutých pravidiel. Keďže schengenský priestor ako celok zaznamená 650 miliónov prechodov ročne, je potrebné uznať, že každodenné kontroly na hraničných priechodoch sú náročné¹⁰.

V čo najväčšej miere sa musia využiť prostriedky dostupné na hraničných priechodoch, aby sa zabezpečila úspora z rozsahu a pritom zabránilo prekrytiu. Na to je kľúčová spolupráca medzi agentúrami (FRONTEX, EUROPOL, vnútroštátne colné a policajné orgány), zvlášť spolupráca medzi orgánmi pohraničnej stráže, ktorá kontroluje osoby, a colné orgány zodpovedné za kontrolu tovaru. Komisia v roku 2012 predloží s cieľom lepšie koordinovať kontroly na vonkajších hraniciach návrhy, v ktorých ukáže členským štátom osvedčené postupy.

Takisto by sa mala zamerať pozornosť na posilnenie hraničných kontrol a súčasné zrýchlenie prechodu hraníc pre bežných cestujúcich. Niektoré členské štáty už vyvíjajú vnútroštátne systémy vstup/výstup. Európsky **systém vstup/výstup** by zabezpečoval, aby boli hraničnej kontrole a imigračným orgánom k dispozícii údaje pri prechode hraníc občanmi tretích krajín, ktoré by dopĺňali údaje vízového informačného systému pre držiteľov víz. To by pomohlo mať väčšiu kontrolu nad pobytom držiteľov víz a vyhnúť sa prekročeniu povolenej dĺžky pobytu, ktorá je na rozdiel od všeobecnej mienky hlavným zdrojom nelegálneho prisťahovalectva do EÚ. **Program registrovaných cestujúcich** by štátnym príslušníkom tretích krajín zároveň umožnil využiť automatizované kontroly hraníc, čo by pravidelným cestujúcim zjednodušilo prístup do EÚ.

Tieto systémy by pripravili cestu novej generácii hraničných kontrol využívajúcich nové technológie a stavajúcich na skúsenostiach získaných pri realizácii rozsiahlych projektov IT, ktoré sa v súčasnosti vyvíjajú. Vyžadovali by si značné investície zo strany EÚ a členských štátov, pokiaľ ide o vývoj IT a verejné výdavky, ako aj úsilie o zabezpečenie vysokej úrovne ochrany osobných údajov. Komisia bude preto pred predložením konkrétnych návrhov v nadchádzajúcich mesiacoch ďalej konzultovať s Európskym parlamentom a Radou a zainteresovanými subjektmi, ako ďalej postupovať.

3.2. Jednotná politika mobility vrátane víz pre štátnych príslušníkov tretích krajín

Spoločná vízová politika EÚ je jedným z podporných opatrení na odstránenie potreby vnútorných hraníc. Okrem toho predstavuje vízová politika vplyvný nástroj politiky mobility zameranej na budúcnosť. Má obrovský vplyv na tretie krajiny, pre ktoré mobilita občanov predstavuje prioritnú oblasť zahraničnej politiky. V roku 2009 vydali členské štáty, ktoré udeľujú schengenské víza, približne 11 miliónov víz¹¹.

¹⁰ Podľa údajov zozbieraných na všetkých vonkajších hraničných priechodoch v období od 31. augusta do 6. septembra 2009: hranice prechádza pravidelne 12,6 milióna osôb týždenne; 73,5 % z nich sú občania EÚ alebo osoby, ktoré požívajú právo voľného pohybu Únie (9,1 milióna za týždeň), 15,2 % sú občania tretích krajín, ktorí nepotrebujú víza (2,1 milióna za týždeň), zatiaľ čo 11,3 % sú občania tretích krajín, ktorí majú víza (1,4 milióna za týždeň).

¹¹ Pozri tabuľku 1 v prílohe 2 týkajúcu sa celkovej štatistiky o vízach za rok 2009.

V uplynulých rokoch uzatvorila EÚ niekoľko dohôd o zjednodušení vízového režimu a zúčastnila sa niekoľkých **dialógov o liberalizácii vízového režimu**. V niektorých prípadoch sa po splnení všetkých nevyhnutných podmienok EÚ rozhodla zrušiť vízovú povinnosť pre občanov určitých tretích krajín.

Tieto skúsenosti sú prevažne pozitívne a sú dôkazom, že je možné zabezpečiť **dobré riadenú mobilitu v bezpečnom prostredí**. Predchádzanie nelegálnej migrácii a zachovanie verejnej bezpečnosti je zlučiteľné s cieľom zvýšenej mobility. Je potrebné, aby bola vždy zabezpečená správna rovnováha medzi zvýšenou mobilitou cestujúcich *bona fide* a rizikami nelegálnej migrácie a ohrozením verejného poriadku a bezpečnosti. Vždy v prípade potreby by sa malo overiť dodržiavanie tejto rovnováhy prostredníctvom mechanizmu na monitorovanie procesu liberalizácie vízového režimu, napríklad mechanizmu zriadeného Komisiou v januári 2011, ktorý sa týka piatich krajín západného Balkánu, pre ktoré bola zrušená vízová povinnosť v roku 2009 a 2010 (Albánsko, Bosna a Hercegovina, Bývalá juhoslovanská republika Macedónsko, Čierna Hora a Srbsko).

Ak zrušenie vízovej povinnosti vedie k rozsiahlej nelegálnej migrácii, zneužívaniu alebo ohrozuje bezpečnosť, mala by mať EÚ k dispozícii primerané nástroje na rýchle odstránenie týchto problémov. Na tento účel predloží Komisia v blízkom období návrh na zmenu a doplnenie **nariadenia o vízach**¹², v ktorom ustanoví ochrannú doložku, ktorá za určitých podmienok umožní dočasné opätovné zavedenie vízovej povinnosti pre občanov tretej krajiny.

S cieľom prehľbovať svoje postavenie globálneho hráča, podporovať záujmy podnikateľskej obce, univerzitného sektora a zúčastnených strán v oblasti kultúry musí EÚ naďalej zostať otvorená kultúrnym, hospodárskym a obchodným výmenám. Je potrebná väčšia súdržnosť vízovej politiky a ostatných politik EÚ, ako sú obchodná politika a politika výskumu.

Je potrebné v plnej miere využívať potenciál, ktorý ponúka **vízový kódex** platný od apríla 2010. Naďalej pretrváva neochota napr. udeľovať víza na viac vstupov s dlhým obdobím platnosti osobám, ktoré často cestujú, a to napriek skutočnosti, že ich spoľahlivosť bola v plnej miere preukázaná. Toto bude cieľom prvej výročnej správy o **miestnej schengenskej spolupráci**, ktorú Komisia predloží v najbližších mesiacoch. Komisia má v úmysle predstaviť v tejto správe konkrétne návrhy týkajúce sa fungovania miestnej schengenskej spolupráce, napr. pokiaľ ide o harmonizáciu zoznamov doplnujúcich dokumentov, ktoré musia žiadatelia o víza predložiť, alebo optimalizáciu vydávania víz na viac vstupov cestujúcim *bona fide*, ktoré budú prínosom pre konzuláty členských štátov a žiadateľov o víza.

Dostupnosť konzulárnych služieb je takisto veľmi dôležitá. Komisia predloží v priebehu tohto roka oznámenie o programoch regionálnej konzulárnej spolupráce. Zameria sa v ňom najmä na otázku, ako možno uľahčiť zriaďovanie **spoločných centier pre podávanie žiadostí o víza**. Z dlhodobého hľadiska by mohla byť spolupráca medzi členskými štátmi v oblasti krátkodobých schengenských víz rozšírená aj na dlhodobé víza.

3.3. Správne riadená legálna migrácia

Ako bolo zdôraznené v stratégii Európa 2020, rozumná politika v oblasti migrácie by mala zohľadňovať skutočnosť, že migranti môžu prispievať k hospodárskej dynamike, prinášať

¹² Nariadenie (ES) č. 539/2001 Európskeho parlamentu a Rady.

nové nápady a pomáhať pri vytváraní nových pracovných miest. Migranti zároveň pomáhajú vyplniť medzery na trhu práce, ktoré pracovníci z krajín EÚ vyplniť nedokážu alebo nechcú, a prispievajú k riešeniu demografických výziev, ktorým čelí EÚ. Odhaduje sa, že na udržanie pomeru obyvateľstva v produktívnom veku k celkovému počtu obyvateľstva na úrovni z roku 2008 potrebuje EÚ vysokú mieru čistého prisťahovalectva. Dlhodobé demografické trendy ukazujú, že spoliehať sa na pracovnú silu z tokov pracovných síl medzi členskými štátmi EÚ nemusí byť v ďalšom desaťročí dostačujúce¹³.

Riešením **nedostatku pracovných síl a zručností v určitých odvetviach** môže byť prijímanie migrantov, ktorí disponujú zručnosťami zodpovedajúcimi potrebám EÚ. V budúcnosti bude zamestnanosť rásť najmä v odvetví služieb a mnohé z týchto pracovných miest budú spojené s verejnými službami alebo službami v domácnosti. Ako príklad možno uviesť, že v Programe Komisie pre nové zručnosti a nové pracovné miesta¹⁴ sa odhaduje, že do roku 2020 bude v sektore zdravotníctva chýbať približne 1 milión odborníkov a celkovo až 2 milióny, ak berieme do úvahy aj pomocných zdravotníckych pracovníkov. Odhaduje sa, že do roku 2015 bude chýbať od 384 000 do 700 000 odborníkov v oblasti IKT¹⁵. Na zabezpečenie dynamického a inovatívneho hospodárstva, ktoré je nevyhnutné na udržanie konkurencieschopnosti EÚ vo svetovom meradle, potrebuje EÚ aj veľmi veľký nárast počtu výskumníkov pôsobiacich na jej území, pričom niektorí budú musieť prísť z tretích krajín.

Je potrebné vyvinúť väčšie úsilie pri predvídaní chýbajúcich pracovných síl a zručností a identifikovať úlohu, ktorú by migrácia mohla zohrávať pri vyplňaní týchto nedostatkov, a pritom dbať na to, aby nedochádzalo k „odlivu mozgov“ z rozvojových krajín.

V súčasnosti sa vyvíja právny rámec EÚ o migrácii, zatiaľ čo členské štáty sú naďalej zodpovedné za počet príslušníkov tretích krajín, ktorých prijímajú na účely zamestnania. Pre úspech v oblasti obchodovania, výskumu a inovácií v Európe je potrebné umožniť ľuďom s požadovanými zručnosťami, aby boli v správnom čase na správnom mieste. K lepšiemu fungovaniu trhov práce by prispelo zjednodušenie administratívnych postupov a preskúmanie obmedzení týkajúcich sa mobility migrantov pochádzajúcich z tretích krajín v rámci EÚ a medzi EÚ a tretími krajinami tak, aby ich práva na pobyt a zamestnanie zostali zachované. Okrem toho zastáva tretina migrantov pracovné miesta, pre ktoré majú príliš vysokú kvalifikáciu – takéto plytvanie ľudským kapitálom si Európa nemôže dovoliť. EÚ preto musí zvýšiť úsilie v oblasti uznávania formálnej kvalifikácie migrantov, ktorí sa legálne nachádzajú na jej území, ako aj tých, ktorí práve prišli.

Pretrvávajúca kríza zamestnanosti v mnohých členských štátoch znamená, že trhy práce v EÚ sú v súčasnosti pod tlakom. Komisia v súčasnosti vytvára mnoho nástrojov s cieľom preskúmať zosúladenie zručností a ponuky a identifikovať hospodárske odvetvia a profesie, ktoré v súčasnosti čelia ťažkostiam pri nábore pracovníkov alebo chýbajúcim zručnostiam. Výsledky tejto analýzy pomôžu Komisii preskúmať aktuálne potreby v oblasti stagnujúcich profesií a chýbajúcich zručností, ktoré by bolo možné vyplniť prostredníctvom dobre cielených migračných stratégií. Komisia zvažuje, že do roku 2012 vypracuje zelenú knihu o riešení nedostatku pracovných síl prostredníctvom migrácie v členských štátoch EÚ. Nastal čas dospieť k dohode o návrhu z roku 2007 o „jednotnom povolení“, ktorý zjednoduší administratívne postupy pre migrantov a stanoví jasný a spoločný súbor práv. Aby bola

¹³ Polarizácia pracovného trhu v Európe. Štúdia Cedefop č. 9 2011.

¹⁴ KOM(2010) 682.

¹⁵ Monitorovanie dopytu a ponuky v oblasti e-Skills v Európe – súčasný stav, trendy a predpoklady budúceho vývoja do roku 2015, GR ECFIN.

Európa naďalej konkurencieschopná, musí byť zároveň atraktívnym miestom pre vysokokvalifikovaných migrantov, pretože globálny dopyt po **vysokokvalifikovaných pracovníkoch** sa zvýši. Systém modrých kariet EÚ zavádza balík opatrení, ktoré uľahčia nábor týchto osôb v EÚ. Komisia vyzýva všetky členské štáty, aby zintenzívnili úsilie v oblasti správnej transpozície príslušnej smernice. Okrem toho Komisia v roku 2010 s cieľom odstrániť zistené nedostatky v právnom rámci EÚ predložila návrh týkajúci sa **sezónnych pracovníkov a pracovníkov preložených v rámci podniku**. Pokiaľ ide o legislatívne iniciatívy v oblasti legálnej migrácie v budúcnosti, Komisia priebežne hodnotí súčasný rámec, aby zistila, či sa existujúce nástroje uplatňujú správne, či je možné ich zlepšiť alebo je potrebné vytvoriť nové. Správy o smerniciach týkajúcich sa štátnych príslušníkov tretích krajín, ktoré sú osobami s dlhodobým pobytom, študentov a výskumníkov budú predložené v roku 2011.

Potenciálni migranti potrebujú informácie o EÚ a vnútroštátnych právnych rámcoch, jazykových požiadavkách, vízach a pracovných povoleniach. Do konca roku 2011 bude zriadený **portál EÚ pre prísťahovalcov** – webová stránka, ktorá bude ako jednotné kontaktné miesto poskytovať jasné a prístupné informácie.

Zo spoľahlivých údajov, ktoré poskytli členské štáty, vyplýva, že na začiatku roku 2000 sa zdalo, že migrácia z rodinných dôvodov predstavovala viac ako 50 % celkového legálneho prísťahovalctva. Toto percento postupne klesá a v súčasnosti predstavuje prísťahovalctvo z osobných dôvodov približne tretinu celkového prísťahovalctva do EÚ. Na rozdiel od migrácie za prácou nemôžu členské štáty vopred stanoviť, koľko takýchto osôb prijmu. Povinnosť rešpektovať rodinný život je zakotvená v Charte základných práv EÚ, ako aj v mnohých nástrojoch medzinárodného práva a v smernici EÚ o práve na **zlúčenie rodiny**¹⁶. Komisia prediskutuje túto otázku s členskými štátmi, Európskym parlamentom a zainteresovanými stranami a do konca tohto roku vydá zelenú knihu.

3.4. Budovanie inkluzívnej spoločnosti integrovaním prísťahovalcov

Integrácia štátnych príslušníkov tretích krajín s legálnym pobytom zostáva naďalej zásadnou a niekedy aj kontroverznou otázkou. Úspešná integrácia je nevyhnutná z ľudských a kultúrnych dôvodov. Je potrebná aj na účely získania čo najväčších hospodárskych a sociálnych výhod z prísťahovalctva pre jednotlivcov aj pre spoločnosti. Neexistuje jediný spôsob, ako dosiahnuť úspech integrácie. Je však jasné, že na dosiahnutie lepších výsledkov je potrebné zvýšiť úsilie tak na úrovni EÚ, ako aj na vnútroštátnej a miestnej úrovni. Každý migrant by sa mal v Európe cítiť ako doma, pričom by mal dodržiavať jej zákony a hodnoty a mať možnosť podieľať sa na formovaní budúcnosti Európy.

Integrácia si vyžaduje snahu zo strany migranta, ako aj prijímajúcej spoločnosti. Migranti musia mať možnosť zúčastňovať sa na živote v ich nových komunitách, predovšetkým naučiť sa jazyk prijímajúcej krajiny, mať prístup k systémom zamestnávania, vzdelávania a zdravotníctva, ako aj sociálno-hospodársku schopnosť užiť sa. Migranti by mali poznať základné hodnoty EÚ a jej členských štátov, aby porozumeli kultúre a tradíciám krajiny, v ktorej žijú. Integrácia migrantov zahŕňa rovnováhu medzi užívaním práv a rešpektovaním zákonov a kultúry hostiteľskej krajiny.

Komisia v tejto súvislosti čoskoro predloží oznámenie o **európskej agende v oblasti integrácie** štátnych príslušníkov tretích krajín, v ktorom sa zameria na angažovanie

¹⁶ Smernica Rady 2003/86/ES.

migrantov v prijímajúcich krajinách, opatrenia na miestnej úrovni a zapojenie krajín pôvodu do integračného procesu.

Táto agenda prispeje k diskusii o spôsoboch, ako vnímať a podporovať integráciu.

Vytvára sa súbor nástrojov, ktoré sa osvedčili pri integrácii migrantov, s cieľom uľahčiť výmenu osvedčených postupov, ktoré umožnia vnútroštátnym orgánom navzájom sa učiť a vybrať čo najúčinnšie opatrenia na dosahovanie konkrétnych cieľov v oblasti integrácie. Navrhujú sa tzv. európske modely na podporu politík a postupov, ktoré je možné prispôbiť potrebám jednotlivých členských štátov, regiónov a miest. Oznámenie Komisie predovšetkým podporí posilnenie účasti miestnych a regionálnych aktérov na vytváraní politík v oblasti integrácie, napr. aj prostredníctvom strategického partnerstva s Výborom regiónov a Európskymi sieťami miest a regiónov.

4. POSKYTOVANIE MEDZINÁRODNEJ OCHRANY ĽUĐOM V NÚDZI

Jedným z hlavných cieľov **spoločného európskeho azylového systému** je znížiť veľké rozdiely v spracovávaní žiadostí o azyl predložených v rôznych krajinách EÚ a vytvoriť spoločný súbor procesných a hmotných práv, ktoré sa budú dodržiavať v rámci celej Únie, a zároveň zabezpečiť plný súlad so Ženevským dohovorom o utečencoch z roku 1951, ako aj ostatnými príslušnými medzinárodnými záväzkami.

V roku 2010 bolo v EÚ zaregistrovaných približne 257 800 žiadateľov o azyl, čo predstavuje 515 žiadateľov na milión obyvateľov. Viac ako 90 % žiadostí registrovaných v EÚ bolo predložených v desiatich členských štátoch¹⁷.

Nastal čas dovŕšiť spoločný európsky azylový systém dosiahnutím dohody o vyváženom balíku, a to do roku 2012, ako schválila Európska rada v decembri 2009. Na tento účel Komisia v krátkom čase predloží upravené návrhy smerníc o podmienkach prijímania a azylových konaniach. Je potrebné dosiahnuť vyváženú dohodu o prepracovaní dublinského nariadenia vrátane nariadenia o núdzovom mechanizme ako poslednom východisku / núdzovom riešení v krajnom prípade mimoriadnych tlakov, a tiež o prepracovanom systéme Eurodac.

Spoločne s kvalifikačnou smernicou a rozšírením rozsahu pôsobnosti smernice o právnom postavení osôb s dlhodobým pobytom na oprávnených príjemcov medzinárodnej ochrany by spoločný azylový systém zabezpečoval: a) spravodlivé zaobchádzanie so žiadateľmi o azyl a príjemcami medzinárodnej ochrany, ako aj primerané záruky; b) procedurálne nástroje, ktoré vnútroštátnym orgánom umožnia riadne a včas posúdiť žiadosti o azyl súdržnejším spôsobom a prostredníctvom nástrojov na riešenie neoprávnených žiadostí; c) primeranú úroveň aproximácie práv pre príjemcov medzinárodnej ochrany, ktorá prispeje k úsporám nákladov na administratívne postupy a k obmedzeniu sekundárnych premiestňovaní a „azylovej turistike“, a zároveň k lepším vyhliadkam v oblasti integrácie; d) lepšiu efektívnosť „dublinského systému“ zohľadňujúc mimoriadne vypäté situácie, ktorým môžu byť vystavené jednotlivé členské štáty a e) databázu EURODAC, ktorá naďalej podporuje účinnosť dublinského nariadenia a za veľmi prísnych podmienok zároveň zohľadňuje ďalšie potreby orgánov presadzovania práva.

¹⁷ Francúzsko, Nemecko, Švédsko, Belgicko, Spojené kráľovstvo, Holandsko, Rakúsko, Grécko, Taliansko a Poľsko. Pozri tabuľku 5 v prílohe 2.

Právne predpisy EÚ a ich riadne vykonávanie musí sprevádzať posilnená **praktická spolupráca**. Európsky podporný úrad pre azyl začne v plnej miere fungovať v júni tohto roku a jeho činnosť prispeje k zvýšeniu vzájomnej dôvery a spolupráce európskych partnerov.

Dôležitá je aj solidarita a spolupráca s tretími krajinami pri riadení azylových tokov a tokov utečencov. Je dôležité naďalej realizovať najmä **regionálne programy ochrany**, ktoré vytvárajú rozsiahle partnerstvo s krajinami a regiónmi pôvodu v úzkej spolupráci s UNHCR, pričom spájajú dialóg a podporu pre opatrenia na budovanie kapacity, pre prístup k trvalým riešeniam, zlepšenia vnútroštátnych azylových právnych predpisov, prijímanie žiadateľov o azyl a utečencov, opatrenia v oblasti repatriácie a presídlenia.

V priebehu roku 2010 bolo v rámci celej EÚ presídlených približne 5 000 utečencov – v porovnaní s približne 75 000 utečencami presídlenými v USA v rovnakom roku. Členské štáty EÚ v súčasnosti prijímajú dokonca menej presídlených utečencov ako samotná Kanada. **Presídlenie** sa musí stať integrálnou súčasťou azylovej politiky EÚ. V prípade skutočných utečencov, ktorí by inak museli podstúpiť nebezpečnú cestu na miesto trvalého útočiska, ide o opatrenie na záchranu života. Zároveň ide o významné gesto spoločnej zodpovednosti voči krajinám prvého azylu, prevažne rozvojovým krajinám, ktoré prispieva k udržaniu „chránenej oblasti“ v hostiteľských krajinách a tiež k dialógu a spolupráci v ďalších otázkach migrácie a riadenia hraníc. Európsky parlament a Rada by mali bezodkladne prijať spoločný program EÚ pre presídľovanie navrhovaný Komisiou¹⁸.

5. MIGRÁCIA VO VONKAJŠÍCH VZŤAHOCH PO KRÍZE

5.1. Globálny prístup k migrácii

EÚ potrebuje posilniť politiky vonkajšej migrácie. Je potrebné vytvoriť partnerstvá s tretími krajinami, ktoré budú riešiť otázky týkajúce sa migrácie a mobility takým spôsobom, aby bola spolupráca prínosom pre obe strany. Pri vytváraní takejto politiky by mali byť otázky týkajúce sa migrácie začlenené do celkových vonkajších vzťahov EÚ na účely podpory záujmov a potrieb EÚ. Osobitnú pozornosť je potrebné venovať súvislosti medzi migráciou a zmenou klímy. Súdržnosť vnútorných a vonkajších politík, ako aj súdržnosť a komplementarita činností Únie a členských štátov sú nevyhnutné na dosiahnutie dobrých výsledkov.

V priebehu tohto roku predloží Komisia oznámenie o **globálnom prístupe k migrácii**. Po uplynutí piatich rokov od začatia vykonávania nastal čas vstúpiť do novej etapy a preskúmať spôsoby, ako zvýšiť efektivitu a súdržnosť tohto strategického prístupu a zároveň jasne stanoviť konkrétne ciele. Tento politický rámec musí lepšie zohľadňovať vonkajšie aj vnútorné strategické ciele Únie a pretvárať ich do konkrétnych návrhov rozvoja našich kľúčových partnerstiev (najmä Partnerstvo EÚ – Afrika, Východné partnerstvo, Partnerstvo EuroMed a kandidátske krajiny).

Je potrebné zabezpečiť lepšiu tematickú rovnováhu troch hlavných oblastí politických zásahov: a) organizovanie legálnej migrácie, b) posilnenie boja proti nelegálnej migrácii a c) maximalizovanie vzájomných prínosov migrácie z hľadiska rozvoja.

¹⁸ KOM(2009) 447, 2.9.2009.

Vonkajší rozmer by mohol zohrávať dôležitejšiu úlohu pri nadväzovaní kontaktov s tretími krajinami, ktoré by pri riešení potrieb na trhu práce v EÚ mali byť považované za partnerov, pričom zároveň je potrebné rešpektovať uprednostňovanie občanov EÚ zo strany EÚ. V snahe lepšie spájať dopyt a ponuku na trhu práce a uľahčiť odvetviám EÚ nábor vhodných kvalifikovaných pracovníkov je možné v tretích krajinách dosiahnuť veľký pokrok v oblastiach, ako sú uznávanie zahraničnej kvalifikácie a odborná a jazyková príprava pred odchodom do zahraničia.

Je potrebné posilniť a zlepšiť snahu v oblasti riešenia potrieb migrácie a rozvoja. EÚ by mala zvýšiť úsilie o riešenie „hnačej sily“ migrácie a zamerať sa najmä na oblasť zamestnanosti, správy vecí verejných a demografického rozvoja. Je potrebné prijať nové iniciatívy na podporu pozitívneho účinku na rozvoj, aký má poukazovanie finančných prostriedkov migrantmi do vlasti.

Ludský rozmer politik v oblasti migrácie a rozvoja sa posilní aj zavedením prístupu zameraného na migrantov. V tejto súvislosti je potrebné venovať väčšiu pozornosť úlohe, ktorú zohrávajú diaspóry. Je potrebné zvážiť iniciatívy zamerané na to, aby mali členovia diaspóry možnosť prispievať k rozvoju krajín pôvodu, vrátane podporovania dočasného návratu kvalifikovaných migrantov. Vychádzajúc z prvých pozitívnych skúseností je potrebné ďalej rozvíjať možnosti kyvadlovej migrácie.

Hlavná pozornosť globálneho prístupu bola dosiaľ zameraná na Afriku a východnú a juhovýchodnú Európu. V rámci posilňovania politik vonkajšej migrácie EÚ je potrebné prepracovať geografické priority s ohľadom na záujmy a spoločné výzvy EÚ a tretích krajín, najmä v súvislosti s nedávnym vývojom udalostí na Blízkom východe a v severnej Afrike.

5.2. Po kríze: partnerstvo EÚ a južného Stredozemia

Na zasadnutiach Európskej rady v dňoch 11. a 25. marca bol opätovne potvrdený záväzok vytvoriť nové partnerstvo s krajinami v južnom susedstve. Európsky parlament vo svojom nedávnom uznesení¹⁹ takisto vyzdvihol potrebu uplatňovať v týchto otázkach vyvážený a komplexný prístup. Vychádzajúc z týchto príspevkov predloží Komisia v najbližších týždňoch prepracovanú európsku susedskú politiku a balík návrhov týkajúci sa prístupu EÚ k oblasti migrácie, mobility a bezpečnosti s krajinami južného Stredozemia.

V rámci uvedeného je potrebné v spolupráci s krajinami južného Stredozemia zlepšiť uznávanie zručností a úrovne vzdelania migrantov.

Kontakty ľudí v krajinách Stredozemia by navyše mali podporovať rozvíjajúcu sa demokratizáciu v Severnej Afrike. Posilnená mobilita zvýši vzájomné porozumenie a podporí obchodné vzťahy. EÚ musí svojim partnerom v susedstve ponúknuť dynamickú politiku v oblasti mobility vrátane víz, čo tvorí takisto pevnú súčasť vonkajšej politiky EÚ. Ciele európskej susedskej politiky sa podarí dosiahnuť prostredníctvom liberalizovaného poskytovania služieb, posilnených výmen študentov a výskumníkov a intenzívnejších kontaktov spájajúcich občiansku spoločnosť, podnikateľov, novinárov a organizácie pre ľudské práva. Bude možné ich zabezpečiť len ak budú vytvorené riadne kanály pre legálnu migráciu a zjednodušenia vízového režimu.

¹⁹ Uznesenie Európskeho parlamentu z 5. apríla 2011 o migračných tokoch vznikajúcich z dôvodu nestability: rozsah a úloha zahraničnej politiky EÚ ([2010/2269\(INI\)](#)).

Ako prvý krok navrhla EÚ krajinám južného Stredozemia nadviazanie štruktúrovaného dialógu o migrácii, mobilite a bezpečnosti, ktorý povedie k vytvoreniu súvisiacich partnerstiev v oblasti mobility na základe osobitných zásluh jednotlivých krajín.

Dialóg by mal byť zameraný na vytvorenie partnerstiev v oblasti mobility za primeraných podmienok a na poskytnutie pomoci partnerským krajinám na posilňovanie kapacít v oblasti riadenia migračných tokov. Partnerstvá v oblasti mobility by okrem iného mali zahŕňať spôsoby, ako uľahčiť a lepšie zorganizovať legálnu migráciu, účinné a humánne opatrenia na boj proti nelegálnej migrácii a konkrétne kroky na posilnenie rozvojových účinkov migrácie. Ich uplatňovanie bude podmienené prijatím úprimného záväzku zo strany príslušných tretích krajín opätovne prijať nelegálnych migrantov, ktorí nemajú oprávnenie na pobyt na území členských štátov, prijať účinné opatrenia na predchádzanie nelegálnej migrácii, zabezpečiť integrované riadenie hraníc a bezpečnosť dokumentov a bojovať proti organizovanému zločinu vrátane obchodovania s ľuďmi a prevádzka migrantom.

Partnerské krajiny, ktoré sú pripravené na spoluprácu s EÚ v oblasti azylovej politiky, migrácie a riadenia hraníc, ako aj v oblasti účinnejšieho presadzovania zásad právneho štátu, získajú podporu pri posilňovaní svojich kapacít zameraných na dosiahnutie týchto cieľov. Táto spolupráca zároveň prispeje k vytvoreniu podmienok pre stabilitu a dodržiavanie ľudských práv, demokracie a dobrej správy vecí verejných. Zároveň umožní EÚ ponúknuť ďalšie iniciatívy zamerané na uľahčenie mobility pre štátnych príslušníkov tretích krajín spolu s opatreniami v oblasti vízovej politiky ako súčasť všeobecnejšej reorganizácie vzťahov EÚ s týmito krajinami.

PRÍLOHA 1

Iniciatívy Komisie spojené s týmto oznámením		
Referenčné č.	Celý názov	
KAPITOLA 2 Prekračovanie vnútorných hraníc a mobilita		
2011/HOME/040	Rozhodnutie Komisie o miestnej schengenskej spolupráci	jún 2011
2011/HOME/182	Odporúčanie, ktorým sa mení a dopĺňa KOM odporúčanie, ktorým sa ustanovuje spoločná „Praktická príručka pre príslušníkov pohraničnej stráže	jún 2011
2011/HOME/045	Rozhodnutie Komisie, ktorým sa menia a dopĺňajú príručky vízového kódexu	jún 2011
2011/HOME/050	Rozhodnutie Komisie, ktorým sa mení a dopĺňa príručka SIRENE	máj 2011
2011/HOME/041	Návrh Komisie na zmenu a doplnenie nariadenia EP a Rady č. 539/2001 o vízach	24. máj 2011
2011/HOME/044	Oznámenie o programoch regionálnej konzulárnej spolupráce a zriadení spoločných centier podávania žiadostí	november 2011
2011/HOME/088	Legislatívny návrh vymedzujúci cieľ, rozsah a technický a operatívny rámec Európskeho systému hraničného dozoru (EUROSUR)	december 2011
2011/HOME/..	Oznámenie o inteligentných hraniciach (systém vstup/výstup a program registrovaných cestujúcich)	september 2011
2011/HOME/016	Oznámenie o zvýšenej solidarite v rámci EÚ	november 2011
KAPITOLA 3 Sťahovanie a život v rámci priestoru bez vnútorných hraníc		
	Schengen: Mechanizmus koordinovaného a dočasného znovuzavedenia kontrol, ktorý sa pripojí k návrhu Komisie o hodnotení Schengenu	jún/júl 2011
2011/HOME/037	Migrácia a azyl v EÚ v roku 2010 (druhá výročná správa o pakte o prisťahovalectve a azyle), v sprievode pracovného dokumentu útvarov Komisie	24. máj 2011
2011/HOME/017	Oznámenie o programe EÚ v oblasti integrácie v sprievode	24. máj

	pracovného dokumentu útvarov Komisie	2011
2010/HOME/085	Správa Komisie pre Európsky parlament a Radu o uplatňovaní smernice 2003/109/ES o právnom postavení štátnych príslušníkov tretích krajín, ktoré sú osobami s dlhodobým pobytom	september 2011
2010/HOME/086	Správa Komisie pre Európsky parlament a Radu o uplatňovaní smernice 2004/114/ES o podmienkach prijatia štátnych príslušníkov tretích krajín na účely štúdia, výmen žiakov, neplateného odborného vzdelávania alebo dobrovoľnej služby.	september 2011
2011/HOME/039	Správa o smernici 2005/71/ES o osobitnom postupe prijímania štátnych príslušníkov tretích krajín na účely vedeckého výskumu a prípadné nadväzné opatrenia	decembra 2011
2009/HOME/057	Zelená kniha o smernici Rady 2003/86/ES o práve na zlúčenie rodiny	november 2011
	Oznámenie o politike návratu EÚ	2012
	Zelená kniha o riešení nedostatku pracovných síl prostredníctvom migrácie do členských štátov EÚ, v spolupráci s GR EMPL.	2012
KAPITOLA 4 Poskytovanie medzinárodnej ochrany ľudom v núdzi		
2011/HOME/186	Prepracovaný návrh smernice o azylových konaniach	1. jún 2011
2011/HOME/187	Prepracovaný návrh smernice o podmienkach prijímania	1. jún 2011
	Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa ustanovujú kritériá a mechanizmy na určenie členského štátu zodpovedného za posúdenie žiadosti o medzinárodnú ochranu podanej štátnym príslušníkom tretej krajiny alebo osobou bez štátnej príslušnosti v jednom z členských štátov	už predložený
	Zmenený a doplnený návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o zriadení systému EURODAC	už predložený
	Návrh smernice Európskeho parlamentu a Rady o minimálnych ustanoveniach pre oprávnenie a postavenie štátnych príslušníkov tretej krajiny alebo osôb bez štátneho občianstva ako osôb pod medzinárodnou ochranou a obsah poskytovanej ochrany	už predložený

	Návrh Komisie o spoločnom programe EÚ pre presídľovanie	už predložený
KAPITOLA 5 Globálny prístup k migrácii		
	Oznámenie „Dialóg o migrácii, mobilite a bezpečnosti s krajinami južného Stredozemia“	máj 2011
2010/HOME+/011	Návrh Komisie na rozhodnutia Rady týkajúce sa podpisu a uzatvorenia dohody medzi Európskym spoločenstvom a Kapverdskou republikou o mobilite a readmisii	november 2011
2011/HOME/001	Oznámenie o hodnotení a ďalšom rozvoji globálneho prístupu k migrácii	november 2011
2011/HOME/022	Pracovný dokument útvarov Komisie o migrácii a rozvoji	november 2011
2011/HOME/023	Pracovný dokument útvarov Komisie o migrácii a zmene klímy	november 2011
2001/HOME/019	Akčný plán spolupráce s krajinami Východného partnerstva	september 2011
	Návrh Komisie na rozhodnutia Rady týkajúce sa podpisu a uzatvorenia dohody medzi Európskym spoločenstvom a Arménskom o zjednodušení vízového režimu a readmisii	júl 2011
	Návrh Komisie na rozhodnutia Rady týkajúce sa podpisu a uzatvorenia dohody medzi Európskym spoločenstvom a Azerbajdžanom o zjednodušení vízového režimu a readmisii	júl 2011

PRÍLOHA 2

Tabuľka č. 1 : Celková štatistika o vízach za rok 2009

Štáty Schengenu	Schengenské víza (Letiskové tranzitné víza, tranzitné víza, krátkodobé víza)		Počet vnútroštátne vydaných víz na dlhodobý pobyt
	Počet vydaných víz	Podiel nevydaných víz	
AT	285.196	5,23%	27.169
BE	165.474	17,38%	24.588
CH	351.578	8,70%	37.975
CZ	440.360	3,74%	17.109
DE	1.491.784	9,06%	139.640
DK	77.142	5,40%	1.037
EE	93.464	2,49%	399
EL	598.883	4,68%	40.686
ES	748.466	9,97%	135.568
FI	783.340	1,58%	-
FR	1.415.886	12,35%	167.108
HU	272.972	4,14%	8.530
IS	779	4,18%	88
IT	1.053.354	5,02%	155.286
LT	236.299	1,77%	2.824
LU	5.364	2,38%	27
LV	118.436	3,48%	1.450
MT	28.915	9,31%	4.168
NL	313.534	7,37%	9.032
NO	105.430	0,75%	16.502
PL	579.424	3,29%	210.292
PT	107.224	6,87%	15.800
SE	172.595	7,62%	527
SI	97.690	4,19%	391
SK	62.287	3,78%	1.982

Členské štáty EÚ, ktoré zatiaľ neuplatňujú schengenské acquis v plnej miere	Letiskové tranzitné víza, tranzitné víza, krátkodobé víza		Počet vnútroštátne vydaných víz na dlhodobý pobyt
	Počet vydaných víz	Podiel nevydaných víz	
BG	595.914	1,05%	8.575
CY	113.205	2,63%	-
RO	175.956	3,24%	12.831

Spolu	Letiskové tranzitné víza, tranzitné víza, krátkodobé víza		Počet vnútroštátne vydaných víz na dlhodobý pobyt
	Počet vydaných víz	Podiel nevydaných víz	
Medzisúčet štáty Schengenu	9.605.876	7,11%	1.018.178
Medzisúčet štáty mimo schengenského priestoru	885.075	1,70%	21.406
Spolu	10.490.951	6,68%	1.039.584

Zdroj: Generálny sekretariát Rady Európskej únie

Ukazovatele nelegálneho prisťahovalectva - Počet zadržaných, vyhostených a navrátených osôb

	Počet zadržaných osôb		Počet vydaných príkazov na vyhostenie osôb		Počet navrátených osôb		počet vydaných príkazov na vyhostenie osôb a počet skutočne	
	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009
Belgicko	13800	13710	32680	23900	3965	4060	12,1	17,0
Bulharsko	1415	1465	1405	1465	275	285	19,6	19,5
Česká republika	3335	3955	3770	3805	585	850	15,5	22,3
Dánsko	610	640			825	800		
Nemecko	53695	49555	11985	14595	14295	11900	119,3	81,5
Estónsko	1050	860	185	150	95	115	51,4	76,7
Írsko	3185	5035	1285	1615	690	830	53,7	51,4
Grécko	106715	108315	146335	126140	68565	62850	46,9	49,8
Španielsko	92730	90500	82940	103010	29785	28865	35,9	28,0
Francúzsko	111690	76355	97515	88565	19470	18400	20,0	20,8
Taliansko	68175	53440	68175	53440	7140	5315	10,5	9,9
Cyprus	7000	8030	3355	3205	3480	4520	103,7	141,0
Lotyšsko	310	245	265	70	270	200	101,9	285,7
Litva	910	1495	910	1210	855	925	94,0	76,4
Luxembursko	:	260	:	185	:	105		56,8
Maďarsko	4845	8970	4205	4850	1190	2245	28,3	46,3
Malta	3015	1690	3015	1690	305	530	10,1	31,4
Holandsko	7505	7565	31700	43360	9350	8980	29,5	20,7
Rakúsko	14500	17145	8870	10625	5855	6410	66,0	60,3
Poľsko	5430	4520	8145	8520	8595	6945	105,5	81,5
Portugalsko	28605	11130	8185	10295	1345	1220	16,4	11,9
Rumunsko	3790	4365	3695	5125	3820	4670	103,4	91,1
Slovinsko	1555	1065	1555	1065	1995	2220	128,3	208,5
Slovensko	2320	1715	1655	1180	1295	900	78,2	76,3
Fínsko	5375	6660	1775	3125	910	1720	51,3	55,0
Švédsko	440	22230	12555	17820	9015	11980	71,8	67,2
Spojené kráľovstvo	69840	69745	69840	69745	47455	64945	67,9	93,1
EU	611840	570660	606000	598755	241425	252785	39,8	42,2

Tabuľka č. 2 : Tabuľka o počte zadržaných, vyhostených a navrátených osôb.

Zdroj: Eurostat

Tabuľka č. 3 : Počet obyvateľov nepochádzajúcich z EÚ s pobytom v členských štátoch EÚ (2010)

Počet obyvateľov nepochádzajúcich z EÚ s pobytom v členských štátoch EÚ (2010)		
	Občania krajín, ktoré nie sú členmi EÚ (v tis.)	%
EÚ 27	20 126,1	4,0
Belgicko	:	:
Bulharsko	20,3	0,3
Česká republika	287,4	2,7
Dánsko	214,3	3,9
Nemecko	4 584,7	5,6
Estónsko	201,7	15,1
Írsko	67,9	1,5
Grécko	791,7	7,0
Španielsko	3 335,7	7,3
Francúzsko	2 451,4	3,8
Taliansko	2 993,7	5,0
Cyprus	43,8	5,5
Lotyšsko	382,4	17,0
Litva	34,6	1,0
Luxembursko	29,5	5,9
Maďarsko	81,1	0,8
Malta	11,3	2,7
Holandsko	341,3	2,1
Rakúsko	548,0	6,5
Poľsko	30,7	0,1
Portugalsko	363,1	3,4
Rumunsko	25,3	0,1
Slovinsko	77,6	3,8
Slovensko	24,2	0,4
Fínsko	98,5	1,8
Švédsko	324,7	3,5
Spojené kráľovstvo	2 445,1	3,9

Zdroj: Eurostat

Migračné toky - Počet vydaných povolení na pobyt

migr_resfirst-Prvé povolenia podľa dôvodu a občianstva - Údaje za rok

	Absolútne čísla										Percentuálny podiel					
	Rodina		Štúdium		Platená činnosť		Iné		Spolu		Rodina		Štúdium		Platená činnosť	
	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009
Belgicko	20320	28523	6743		7097	5391	12041	17803	46201	51717	44,0	55,2	14,6	0,0	15,4	10,4
Bulharsko	1546	1539	1168	1623	776	769	443	454	3933	4385	39,3	35,1	29,7	37,0	19,7	17,5
Česká republika	10699	9281	4220	4139	43282	11312	3149		61350	24732	17,4	37,5	6,9	16,7	70,5	45,7
Dánsko	4231		19279	16253	7420		725		31655	16253	13,4	0,0	60,9	100,0	23,4	0,0
Nemecko	49642	54139	29985	31345	20297	16667	14365	19803	114289	121954	43,4	44,4	26,2	25,7	17,8	13,7
Estónsko	1402	1148	339	383	967	1135	1176	1111	3884	3777	36,1	30,4	8,7	10,1	24,9	30,1
Írsko	3409	2608	12538	12263	5808	4827	7171	5811	28926	25509	11,8	10,2	43,3	48,1	20,1	18,9
Grécko	21855	22637	1449	1489	15609	16383	1498	4639	40411	45148	54,1	50,1	3,6	3,3	38,6	36,3
Španielsko	150101	100620	21665	22068	96319	22262	131742	141419	399827	286369	37,5	35,1	5,4	7,7	24,1	7,8
Francúzsko	85475	83528	52226	53563	21784	19612	29238	31788	188723	188491	45,3	44,3	27,7	28,4	11,5	10,4
Taliansko	76764	75153	12512	10011	142889	106134	9393	53856	241558	245154	31,8	30,7	5,2	4,1	59,2	43,3
Cyprus	335		8751		32704		12020		53810	0	0,6		16,3		60,8	
Lotyšsko	2464	759	346	212	1823	464	3073	869	7706	2304	32,0	32,9	4,5	9,2	23,7	20,1
Litva	659	788	447	422	4140	1358	52	91	5298	2659	12,4	29,6	8,4	15,9	78,1	51,1
Maďarsko	8405	1753	7760	4167	16875	4535	3562	2025	36602	12480	23,0	14,0	21,2	33,4	46,1	36,3
Malta	954	391	202	191	950	669	2883	2431	4989	3682	19,1	10,6	4,0	5,2	19,0	18,2
Holandsko	23882	23078	9177	9944	9285	10433	31425	12696	73769	56151	32,4	41,1	12,4	17,7	12,6	18,6
Rakúsko	14400	14572	2853	3233	3096	2692	1434	7538	21783	28035	66,1	52,0	13,1	11,5	14,2	9,6
Poľsko	8921	8699	6145	7066	18664	11123	7177	6539	40907	33427	21,8	26,0	15,0	21,1	45,6	33,3
Portugalsko	27270	19964	4344	4302	25286	18275	6815	3783	63715	46324	42,8	43,1	6,8	9,3	39,7	39,5
Rumunsko	6109	6043	2969	3541	9039	4724	1237	1072	19354	15380	31,6	39,3	15,3	23,0	46,7	30,7
Slovinsko	3962	3116	246	666	24954	11910	53	67	29215	15759	13,6	19,8	0,8	4,2	85,4	75,6
Slovensko	1224	1156	449	334	3984	2302	2368	1544	8025	5336	15,3	21,7	5,6	6,3	49,6	43,1
Fínsko	7170	6643	4441	3949	5722	2754	4540	4688	21873	18034	32,8	36,8	20,3	21,9	26,2	15,3
Švédsko	36626	37890	11695	13968	14259	18978	21564	20501	84144	91337	43,5	41,5	13,9	15,3	16,9	20,8
Spojené kráľovstvo	117055	121280	222780	268525	139735	116670	153685	164905	633255	671380	18,5	18,1	35,2	40,0	22,1	17,4
EU	684880	625308	444729	473657	672764	411379	462829	505433	2265202	2015777	30,2	31,0	19,6	23,5	29,7	20,4

Tabuľka č. 4 : Počet povolení na pobyt vydaných v rokoch 2008 a 2009

Zdroj: Eurostat

Tabuľka č. 5 : Rozhodnutie prvého stupňa týkajúce sa azylu podľa výsledkov a podľa členských štátov (2010)

	Celkový počet rozhodnutí	Celkový počet kladných rozhodnutí	Postave nie utečenca	Dočasná ochrana	Humanitárna ochrana	Počet zamietnutých žiadostí
Európska únia	223370	55100	27050	20400	7650	168270
Belgicko	16665	3510	2700	805	:	13160
Bulharsko	515	140	20	120	:	375
Česká republika	510	175	75	75	20	335
Dánsko	3300	1345	660	520	170	1950
Nemecko	45400	10450	7755	545	2145	34955
Estónsko	40	15	10	5	:	25
Írsko	1600	25	25	5	:	1575
Grécko	3455	105	60	20	30	3350
Španielsko	2785	610	245	350	15	2175
Francúzsko	37620	5115	4095	1020	:	32505
Taliano	11325	4305	1615	1465	1225	7015
Cyprus	2440	425	30	370	25	2015
Lotyšsko	50	25	5	20	:	25
Litva	190	15	0	15	:	175
Luxembursko	475	70	55	15	:	410
Maďarsko	1040	260	75	115	70	785
Malta	350	220	45	165	15	125
Holandsko	17145	7565	810	4010	2745	9575
Rakúsko	13780	3450	2060	1390	:	10330
Poľsko	4420	510	80	195	230	3910
Portugalsko	130	55	5	50	:	75
Rumunsko	425	70	40	30	0	355
Slovinsko	115	25	20	0	:	95
Slovensko	295	90	5	55	30	205
Fínsko	4880	1595	165	1240	190	3285
Švédsko	27700	8495	1935	5955	605	19205
Spojené kráľovstvo	26720	6440	4445	1850	140	20280

Zdroj: Eurostat